

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Nagyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomda-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A kisipar.

Nincs kényelmesebb a világon, mint az államtól várni mindent, azt mindenért felelőssé tenni a mi annak polgárát ügyes-bajos életben éri, és fatalistikusan összekulcsolt kézzel várni „dum defuit omnis“, magyarul még másra fordul a világ. Így vagyunk a kisiparral, annak kalamitásaival, mai válságos helyzetével, — okozzuk a kormányt a közös vámtérületért, hogy e miatt a külföldi iparcikkeket reánk eresztí, — és szidjuk tehetetlenségét, hogy azt meg nem védelmezi, hogy így a külverseny megöl bennünket, — és nem gyakorolunk egy kis önbírálatot, hogy nem magunk vagyunk-e okai e válságos helyzetnek, nem-e magunktól függ, nem mondom mindenben, de sok tekintetben, annak jobbra való változtatása?

Vegyük, hogy miből fejlődött a mai helyzet, tekintsünk vissza a történelmi előzményekre.

Tudjuk, hogy az 1848/49. évi szabadsághar, valamint minden kiváltságot, elsöpörte a céhrendszert is. A céhrendszer várszerű intézményével egykor mellőzhetlen védelme volt a feudális és a későbbi korszakban a gyermek saruiban állott kiskoru iparnak és kényszerítő rendszabályaival, testileti szellemével olyan konszisztenciát, életrealitást, ügyességet és munkaképességet biztosított ez osztálynak, hogy az nagy tekintélyben állott a többiek előtt. Igaz, hogy a céh valóságos szabadalom lett azután, mely a szabad fejlődést többé meg nem engedé, és így az ipar emelkedését nagyban hátrálta, melynek következtése lett a teljes szabadipar életbe lépése, mely a mai ipartörvényben lelte kifejezését. Így esett egy tulságból a másikba a rendszer; a hűbéres céhintézmény kiskorúvá tette a törekvő emberi szellemet és nagyon lekötötte, — az iparszabadság pedig szárnyra bocsátá azt és megnyitá a nagy verseny kapuját, mely versenyt megállja a derék, de sok, a nagyobb rész meg nem állja. Hatás mindég ellenvetést szül, a korlátolt céhsorompók megnyílta után a teljes szabadság, sok arra készen nem volt, elemet tönkre tett és tönkre tesz manap is. A szabadversenynek erős individualis erő kell, hogy ellentállhasson, ha nincsen jobb, a céh korlátja.

Gondolkodjék valaki bármiként szabad szempontjából a céhekről, ítélje el azokat, annyiban

azonban igazságot fog adni, hogy az az általános iparos képességet jobban föntartá, mint a mai szabadipar, a mi a mű remek készítésének kényszere, — a vándorlás, ez az ismeretek szerzésének kötelezettsége miatt lehetett, és a melytől a mai szabad ipari intézmény mellett, nem ugyan egészen, de sok részben elesik a mai iparos osztály, és a kontárkodásnak tág kapuja nyitattik. Ezt bármely városban igen feltűnőleg észlelhetjük, 60 cipész, vagy szabó vagy más iparos között alig van 2—3, kinek kiváló sok munkája van, a többi nyomorog és ennek nem más az oka, minthogy többnyire csak egy-pár az, ki a modern kiállítás szabványainak megfelel, a mai modern ember pedig csak jó mestert keres.

A műremek készítésének elhagyása nagy hátrány az általános képzettségre nézve, de még ennél tán nagyobb a vándorlás fakultatív volta, azaz hogy fiatal iparosaink nem kénytelenek jobb műhelyeket felkeresni, hol újat látnak és képződhetnek; — így a segítők a legtöbb esetben az iparág legelemibb ismereteivel ismerkednek meg, melyekkel az életben azután nem sokra mennek. Tudja azon felül mindenki, hogy milyen hiányos az iparosok szaknevelése, hol a mesterné asszony éveken át rendelkezik az inással felügyelet nélkül, a nélkül, hogy megróvnák a mestert, miután mindenki természetes dolognak tartja. Általában a szakmabeli képződés az iparos pályán, a gyakorlati téren, olyan szánandóan primitív, hogy valóban csudálni kellene, ha más állapotok lennének a jelenleginél, és még ezen kényszer és felügyelet nélküli gyakorlati iparoktatás így marad mint most, javulásról hiába beszélünk. A kormány és annak közegei feladatuk magaslatán állanak, ha vannak mulasztások, az az érdekeltek és az ipartestületek hibája, melyek feladataiknak felületesen felelnek meg. Európaszerte és nálunk is érzik, hogy iparos osztályunk a teljes iparszabadságra nincsen még megérve, — és Németországban, Ausztriában most tanakodnak arról, hogy miképpen hozzák be nem a céhkényszert, — de az iparszabadság jótékony korlátozását; hasonló áramlat van nálunk is, mely az ipartörvény revisiójában lelend majd kifejezést.

R. A.

Bácsmezei segédjegyzők nyugdíjügye.

Ha az apatini járásbeli községi segéd- és kezelő-személyzetnek minden egyes tagja a nagy Széchenyi szellemét örökölte volna, akkor azt mondotta volna: kartársak! csinálunk nektek nyugdíj-egyletet, s mindehhez nem kívánunk egyebet, csak ki ki legalább egy-egy levelező-lapon értesítsen bennünket, hogy elfogadjá-e, s ha igen, hát akkor reátok bocsátjuk szellemünk szülőiténnek a nyugdíj-egyletnek áldásait. Ámde sajnos! a véletlen úgy akarta, hogy ezek is csak közönséges, egyszerű emberek legyenek s így bár ha ők nélkülözhetlenek látják is a nyugdíj-egyletet, azt önmaguk összetákolni nem tudják s azért kérték fel az összes kartársakat, hogy őket nem csak anyagilag, de egyszersmind erkölcsileg s főleg pedig szellemileg támogassák.

Innen magyarázható ki ama paradoxon is, melyet Himmel kolléga ur vélt felfedezni, melyet azonban én nem tartok oly veszélyesnek, mint ő. De miután a kétely felmerült, iparkodni fogok annak eloszlására néhány sort írni, talán sikerül ezzel itt is, ott is egy kis jó szolgálatot tennem.

Megvallom, az idézett passzusnak: „tartsátok meg kisebb körötökben a tanácskozó gyűlést, hozzatok határozatokat, állapítsátok meg legjobb meggyőződésetek szerint a kivihetőség módját stb.“ az értelmi szerzője épen csekélységem volt; hogy pedig az nyomban meg nem okadatoltatott, az bizony rajtam nem mullott. Leszek tehát bátor most utólag egy kis commentárt hozzá fűzni.

Az apatini járásbeli kar ama félelmében, hogy miután az eddigi kísérletek meghiusultak, most sem fog sikerülni a jegyzői nyugdíj-egyletbe bejutni; egy más módon, vagyis az általa kidolgozott alapszabályok révén remél nyugdíj-egylet-hez jutni. Ha már most az alapszabályokat átolvassuk, látni fogjuk, hogy az azt képező holt betűknek életet adni nem tréfa dolog ám, vagyis a célt kivinni csakis a helyes eszközökkel lehetne; a kivétel módja vagy eszközei lehetnek azonban több félek, ezek közül a helyeset eltalálni a legnehezebb feladat, ezért kéri az összes kartársakat: „állapítsátok meg a legjobb meggyőződésetek szerint a kivihetőség módját.“

„Vessetek a mérlegbe minden eshetőséget,

A „BÁCSKA“ tárcája.

A REMETE KÖNNYE.

Írta: Del Toró.

A monostori erdő százasos tölgyei egykor a banditák bünfészékét takarták be lombosáruikkal. Nappal is éjjeli sötétség borította e tanyát, melyből a baglyok félelmes hűgogása messze elhallatszott. Máskülönben csendes volt az erdő, a melynek sürti bokraín csak a vihar szántott keresztül néha-néha és hatalmasan megtépázta a büszkelkedő tölgy-királyok koronáit is, hogy megmutassa: ki az ur a rengeteg birodalomban.

Ember nem lakta e tanyát.

Csak egy ifju remete húzta meg magát annak kellő közepén, fagalyakból összetákolta kunyhójában, hogy bűneit levelezkelje.

Nagy teher nyombatta a lelkét, hogy ide meakült a világ zajától.

Otromba szőrcsuhájánál csak az a fakeszt volt otrombább, melyet a saját kezeivel faragott ki egy durva fadarabból, hogy rozoga alkotmánya mellett felállítsa és ténnyelven könyörögjön előtte bocsánatért a bércék urához.

Reggeltől estig itt imádkozott, éjjel pedig a reabizott titkokat és kincseket őrizte. Mert nappal volt csak remete, éjjel pedig a zsványok „tűtkára“, a kik ezért a „hivatalért“ megtúrták maguk közelében a remetét és a napi szükségességekkel is bőven ellátták.

Hosszú időn át imádkozta már az erdő homályában a kegyelem Istenét, midőn egy csendes estén hirtelen lódobogás zaja riasztotta föl merengéséből.

Meg sem fordulhatott, már is előtte termett a bandita vezér.

A nyeregéből kiemelt egy gyönyörű szép szőke leánykát, átadta a remetének és így szólt:

— Vigyázz rá, mint a szemed fényére! . . .

Azután megsarkantyuzta a tüzes paripát és mint a villám ismét elvágtatott.

A remete egy darabig a vezér után bámult a nagy sötétségben, majd a keblére ölelte a remegő lánykát és

bevitte a kunyhójába. Itt puba főágyára fektette, siránkozó arcáról vastag ujjával a keserű könnyeit letörölte, azután zokogó keblére borult és mint az anya csecesemő gyermekét, édes esőkocokkal, bölcső danákkal iparkodott elaltatni.

Az ártatlan gyermek a nagy ijedtségtől csakhamar édes álomba merült. Csak a hullámzó keble árulta el néha-néha, hogy szíve vérzik, szíve fáj . . .

Az ifju remete ott virrasztott mellette, érdes tenyerével végig-végig simogatta arany fürteit és szorult szívvel várta a hajnalbasadását.

A hajnal bitor fénye átszűrődött a harmatos leveleken, behatolt a szegénye skunyhóba és aranyos zománcal vonta be az angyali arcát. Az álom könnyű fátolya lesiklott a selyem pillákról és a szendergő azurkék szeméből a menyország mosolygott az ifju remete felé.

— Hol vagyok? — kérde a meglepett leányka remegő hangon.

— Az ur bűnös szolgájánál, ki megvéd minden veszélytől, válaszolá szeliden a remete.

— Ember! ha az ur szolgája vagy, vigy haza jó anyámból, míg a szíve meg nem reped és szabadíts meg a gonosztól, esdekelt a leányka.

— Légy nyugodt gyermekem, a jó Isten gondoskodik a csillogó haramtsepről, a mezők virágairól, az erdők vadairól, a lég madarairól, az ég csillagairól, de legjobban az — — —

A remete nem fejezhette be szavait, mert a vezér gyorslábú paripán ismét előtte termett és számon kérte a reá bizott „kincset“.

A remete átadta ugyan a tündérszép leánykát a bandita vezérnek, de sajtó keblét a fájdalom tövisei marcangolták, mert tartott attól, hogy e drága kincset örökre elzárják a szeméi elől.

Azonban nem úgy történt.

Midőn a nap véres koronája lebukott az égről és az éj sötét leple takarta be az erdőt, ismét megjelent a marcona vezér kunyhója előtt és őrizetére bizta az „elrablott kincset“.

A remete ismét gondosan dédelgette hajnalig, azután megint pártfogásába vette az „erdő szepét“ a féltékeny vezér.

És ez így ment napról-napra, soká, nagyon soká.

Az „erdő szépe“ lassan-lassan viruló bimbóvá fejlődött és bárszony puba keblében is kezdett nyiladozni a szív virága: a szerelem.

A remete szőrcsuhája alatt is megmozdult valami és az a gyengédség, a melyet eddig plátói szeretettel gyakorolt a kis tündér iránt, átváltozott lángoló szerelemmé. Egő Vulkán lett a keble, melyből a forrongó szív tüzes lávaként ki akart törni, hogy eget kérjen magának a sötét börtön helyett.

Vagy három tavasz nyitott már illatos ibolyát, de a két szerelmes még mindig az erdő elhagyott rabja volt . . .

Egy estén, midőn egymással szemben ültek a kunyhó előtt és egy szebb jövő reményével kecsegtették bánatos lelkeiket, hirtelen iszonyu zivatar keletkezett. Az orkán tombolva futott végig az erdőn, a százas fákat recsegve-rofogva tördelte derékon és hogy annál jobban pusztíthasson, a kigyózó villám percekig megvilágította az utját a vak éjszakában.

A közeli Duna morajló hullámaint majd égig korbácsolta, majd pedig bömbölve kergette tul a partokon, hol az idomtalan fehér fodrok, mint valami óriási csörgőkigyó, futottak el a messzeségbe, zuga, bőve ragadván magukkal mindent, ami utjokat állta.

Az utolsó itélet napján sem esküdhetek volna gonoszabbul össze a bős elemek! És eme borzasztó éjnél csak ama gondolat volt borzasztóbb, mely a szerelmes remete agyában hirtelen megfogamzott: szökni, menekülni a haramiák gyilkos karmai köztül.

És a gondolatot tett követte.

A remete magához ölelte egy percre azt az imádot lényt, akiért kész volt életét feláldozni minden veszélyek között, azután mélyen belétekintett azokba a ragyogó szemekbe, amelyeknél csak a villám lehetett vakítóbb és halkan, csendesesen, hogy a siró falevél se lehessen árulója a hangjának, esdekelve így szólott a remegő lánykához:

— Akarsz-e velem jönni? . . .

— A halál sötét országába is követőd leszek — válaszolá az ártatlan angyal reszkető ajakkal.

számoljatok le vele s ha minden más lehető ki volna zárva stb. Miként Himmel kollega ur, ugy én magam sem tudtam megbarátkozni avval, hogy ugy egyszeruen elfogadjam azt, hogy nehány kollega által felállított tervezet minden további nélkül szent írások tartassék, de hiszen hogy igen sokan lesznek még a kartársak között is, kik mást és mást fognak jobbnak hinni és mint ilyet ajánlani. Azért vagyon megírva, hogy latoljunk meg mindent. Minden esetre szükséges azonban, ha mindjárt valamely járási gyűlés más nyugdíj-egyletet találna is üdvösebbnek — az apatini társak tervezetét is átdolgozni, mert hátha az általa óhajtott nem leszen kivihető. Sőt sub rosa megsgom, hogy jó lesz arról is gondoskodni, hogy mi leszen akkor a teendő, ha sem egyik, sem a másik nem sikerülne.

Ezek után eszörölöm ama kérdéseket, melyeket szükségeseknek tartok mint olyanokat, mik a járási gyűléseken tárgyalandók.

1. Szükséges-e, illetve óhajta-e a járási gyűlés, hogy nyugdíj-egyletünk létesüljön s ennek folytán annak létrehozásában hajlandó-e teljes odaadással fáradozni?

2. Milyen nyugdíj-egylet létesültét véli általunk legkönnyebben elérhetőnek és legüdvösebbnek?

3. Mikép véli ezt legkönnyebben kivihetőnek, mily alakot ajánl, hol, mit, mikép és kik kérelmezenek?

4. Ha nem az apatini járásbeliek tervezetét tartja a legcélszerűbbnek, készítse el saját tervezetét legalább körvonalakban, hogy az az általános gyűlésen kellően tárgyalható legyen.

5. Tekintettel arra, hogy nem bizonyos, miszerint terveik megvalósulnak, de tekintettel arra is, hogy az apatiniak kész tervezete kezükben van, az kellőleg tárgyalandó.

6. Hogy legalább valamit elérjünk, tanakodjunk a fölött is, ha sem a mi, sem az apatiniak terve nem sikerülne, mi lesz a teendő, mit kérjünk, mit csináljunk.

Mindezekről részletes jegyzőkönyv veendő fel, s az a gyűlés után illetékes helyre megküldendő, hol az feldolgoztatván, lehetővé fog tétetni az, hogy az általános gyűlésen az egyöntetűség fog uralkodni. Mert ahogy ház, annyi szokás, de ha mindannyian egyházból költözünk, majd lesznek közös szokásaink is.

Csak is úgy vélem célunkat elérhetőnek, ha mindannyian gondolkodunk, s ha mindannyian cselekszünk. Remélem, hogy ugy is lesz.

Egy Lajos,
jegyző.

Ujdonságok.

Uj plébános Rác-Militicsen. Rác-Militicsen róm. kath. plébánosa Nagel Máté, helybeli káplán nevezetett ki. Nagel Máté kinevezése széles körben általános örömet keltett. Ugyis mint pap, ugyis mint privát ember városunk társadalmi életének kedvelt és igen rokonszenves tagja volt. Távozásakor ismerősei és jó barátai legjobb kívánságait viszi magával.

Az iskoláévkedete. A kedves örömlők, a vakáció édes pihenője után im megjött újra az iskoláévkedete. Megelénkült a város. Csapatosan érkeznek a diákok, kezükben könyvekkel s csoportosan jelennek

A vihar pedig tombolva, sikoltva zugta fölöttük a gyászindulót...

Tombolj csak vihar! korbácsold meg a szilaj folyókat, tarold le a százasos erdőket, döntsd halomra a nehéz sziklakat, fűzd rabláncra az eget és a földet, vas markoddal zúzd össze az egész természetet: a szerelmet nem fogod rabigába hajtani soha!

Eró, hatalom és eszantság rejlik a szerelemben, mert istennő agyából pattant ki annak a szikrája. Ez gyujt, mint a tüzes villám, hogy sziveket hamvaszson, lángol, mint a forró napsugár, hogy sziveket perzseljen, tombol, mint a vad orkán, hogy sziveket romboljon, de ő maga soha ki nem alszik, soha ki nem hal, mert pusztító nyomain is mindig új élet fakad...

És a vihar tovább őrzi rémséges játékát a vak éjszakában, két szerelmes szív pedig tovább őrzi vakmerő játékát a szürke Duna felkorbácsolt hullámain, egy igyentelen kis sarkában.

A csónak alján fektűd egy szöke angyal alétan, szertekusztált hajfürtjeit nyaldosván a zokogó habok, a csónak végén pedig minden erőt megfeszítve tartotta a kormányrudat a szöresuhás remete, egy-egy fohászt bocsájta néma kehléből a csillagatlan ég felé.

A ringó sajka pokoli táncot járva a hullámok tejetén, már-már partot ért, midőn egyszerre iszonyu villám hasította keresztűl a levegőt, nagyot döngött és a kisedt sajkát elnyelték a feltornyosult hullámok...

Volt, hogy ne legyen többé!

A vihar elűlt, a szél elcsendesült és a felhőtlen égről a nap arany tányerja ismét lelővelte a földre éltetadó sugarait, de a két szerelmes szív közűl már csak az egyiknek fájó dobogását hallgatták a parti fűzések. Ott tédelt a viharzótt fővényen és összekulcsolt kezekkel imádkozott a másikért, hogy könnyű legyen neki a hullámsír.

A remete csodálatos módon megmenekült a biztos haláltól.

Mig az egyik kegyetlen hullám egy ártatlan szívet maga alá temetett, addig a másik megkegyelmezett a remetének és parthoz sodorta. Kegyetlen kegyelem volt.

meg az egyes intézetek előtt, a hol mint régi ismerősök üdvözlik egymást. Szombaton lesz a „Veni Sancte“, vasárnap meg pihenés, de aztán hétfőn megkezdődik a 10 hónapi komoly munka.

Uj káplán Zomborban. Nagel Máté kinevezetése folytán a megüresült kápláni állásra — mint értesültünk — Pfalz Jakab bezdáni káplán helyezettik át.

Kilépés a honvédségből. Dr. Thurszky Pál, titeli járásorvos, a szabadkai 6. honvéd-gyalogezred tart. főorvosát a honvédelmi miniszter szolgálati kötelezettségének teljesítése után, rendfokozatának megtartása nélkül, saját kérelmére a honvédség kötelekeiből elbocsátotta.

Tűzoltók gyakorlata. F. évi szeptember hó 5-én a bezdáni tűzoltó-testület zenekarával együtt csatlakozva a zombori tűzoltó-testülettel, ugyanazon délután 5 órákor gyakorlatot tart. A gyakorlat után este fél 8 órákor Miklósi Vilmos vendéglőjében 60 kros bankett lesz, amelyen nemcsak tűzoltók vehetnek részt nejeikkel, hanem más polgári egyének is. Bankett után tánc következik.

Halalozás. Dr. Vaaly István földbirtokos, kulai orvost, dr. Vaaly Emil kulai ügyvéd édes atyját egyik elbocsajtott bérese boszúból orozva leszurta, úgy hogy a 72 éves öreg ur azonnal szörnyet halt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak saját, egy a rokonok nevében mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb apa, feledhetetlen após, illetve nagy-apa dr. Vaaly István földbirtokos, orvos, a kulai tankerület miniszteri iskolatagozója és Bács-Bodrogh vármegye volt bizottsági tagjának folyó évi augusztus hó 31-én délelőtt 10 órákor, életének 72-ik évében, a halotti szentségek ajtatos felvétele után váratlanul bekövetkezett gyászot elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó évi szeptember hó 1-én délután 5 órákor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat a boldogult lelki üdvéért szeptember hó 2-án délelőtt 9 órákor fog a kulai róm. kath. templomban az egék Úrának bemutatattai. Kulán, 1897. augusztus 31-én. Legyen neki könnyű a föld s beke lengjen porai fölött! Dr. Vaaly Emil, fia. Dr. Vaaly Emilné szül. Mihalkovich Ilona, menyee. Vaaly Edit, Vaaly Melanie, Vaaly István, unokái.

Bankett. A szabadkai „Nemzeti Kaszinó“ tagjának Deak Péternek kir. táblai bíróa történt kinevezetése és Szabadkaról leendő eltávozása alkalmából tiszteletére a „Nemzeti Kaszinó“ termeiben f. évi szeptember hó 4-én, szombaton esti 8 órákor társas estebédet rendez. Egy teritek ára 2 frt.

Nyilvános nyugtázás. Vettük a következő elszámolást: A kisköszegi árvízkarosultak segélyezésére tekintetes Lallosevit Jakab ur zombori lakos — kisköszegi birtokos — gyűjtést indítván, a befolyt összeget hozzánk beküldeni szives volt. A gyűjtőívén a következő összeg jegyeztetett: Lallosevit Jakab 20 frt, Schöffner Károly 10 frt, Kozma László 10 frt, Frey Imre 5 frt, Medvezky Zsigmond 20 frt, dr. Rátay 1 frt, Teltsch Gáspár 1 frt, Freund Samu 1 frt, Paul Kálmán 50 kr, Moics Sándor 1 frt, Zakó Milau 2 frt, Thurszky Jenő 50 kr, Manojlovits Brankó 1 frt, dr. Drakulits Pál 2 frt, dr. N. N. (olvashatlan) 1 frt, Knipf Gáspár 1 frt, dr. Ivánkovits Pál 1 frt, dr. Kollár 50 kr, Popovits 50 kr, Név olvashatlan 1 frt, Vukicsevit István 1 frt, Jerászovits Józsa 1 frt, dr. Czvetkovits Péter 50 kr, Schönwald S. 1 frt, N. N. Lövy 1 frt, Koszanits Sz. 1 frt, Kollár József 1 frt, dr. Zakó István 1 frt, Falcione Gusztáv 1 frt, összesen 88 frt 50 kr, szóval nyolcvannyolc frt és 50 kr. — Ez alkalommal egy a gyűjtőívén buzdó fáradozásáért, mint a nemeslelkű adakozóknak adományaikért a község nevében köszönetet mond Kis-Köszeg község elöljárósága: Kollár István s. k. N. N. N. N. Lajos s. k., jegyző.

Névmagyarosítás. Kiskoru Schlesinger Alfréd és Leó bajai lakosok vezetéknevüket helygymeniszteri engedéllyel „Székely“-re magyarosították.

Jegyzőválasztás. Kovil-Sat Ivánon az augusztus hó 29-én megejtett választás alkalmával községi jegyzővé Borovszky Károly választott meg.

A remete imáját elvégezvén, egy gondolat bántotta csak megzavart agyát: fölhalálai azt, akit szeretett, akit könnyelműen a halálba kergetett...

Nem sokáig kellett taposnia a parti iszapot. Alig néhány száz lépésre rátalált arra, akit se az életben, se a halálban nem egyesíthetett. A remete ölelő karjai helyett egy vén fűz száraz ágai között aludta már örök álmát az erdő szépe, mint egy mesebeli vízi tündér. Arany fürtjeivel enyeleget a csacska habok, néma ajkán pedig ott játszadózott a ragyogó napsugár, de a halál fagyos lakáját már nem olvashatta föl többé.

A remete ölebe vette a kedves terhet és vérző szívvel, patakzó szemekkel vitte tovább a közeli berekbe. Ott azután ugy elsiaratta, mint a zápor az illatos virágokat.

Hisz valójában virág is volt az erdő szépe, kire a halál nyíló bimbójában helhelte rá hideg csókját.

A még nem rég ragyogó szemek csukottak voltak, a halovány arcról eltűntek az élet rózsái és a szív megszünt a szerelemért dobogni.

Ott fektűd a halálban is gyönyörű teremtés a harmatos pázsiton. Gyepágy volt a koporsója, derűlt ég a szemfedője...

Mire a remete könyeit felszarította az égő fájdalom, a nap újból lebukott már a hegyek mögé. Millió csillag borította az eget, a közeli ligetből pedig kibangzott a csalogány dala. Olyan szép volt, olyan bűvös és mégis olyan szomorú, mintha csak halotti éneket zokogott volna...

A remete még egy bucsu csókot nyomott a néma ajkakra, azután a csillagtábor fényénél elhantolva kedves halottját egy lombos fűz tövében...

Mikor a tavaszi napsugár a föld jégpáncélját fölolvastotta, mikor a rügyező bokrok alatt újból fészket rakott a dalos madár, akkor már az egyszerű, igénytelen sírhalmon is kidugta apró fejcskáját a kekszemu ne-felejt, körülveve ibolya testvéreitől.

Ott ült mellettük napbósszat a szöresuhás remete és ráncos kezeivel ápolgatta, meleg könyeivel öntözgette szeretett virágait. Erdő-mező munkásai, a kapa pengése, a kasza csengése nem háborították magányában. Néma volt, mint az a sírhalom, mely fájó emlékét takarta...

Virághullás. Váratlan és súlyos csapás érte lapunk kiadóhivatalának egyik derék betűszedőjét, Szabó Gyulát és nejét; folyó hó 1-én reggeli fél hat órákor egyetlen kicsi gyermeküket, az egy éves Honkát, ragadta ki a kérelhetetlen halál a szülők ölelő karjaiból.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a szegedi itélőtáblánál irnoki állásra.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk rokonainkkal és barátainkkal, hogy felejtethetlen férjem, atyánk, testvérünk, nagyatyánk és apóstunk Grigorievics Péter tiszteletbeli esperes és deszpotszentiváni plébános, a bácsi eparch. adminisztráció választmány, szerb „Matica“ és Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsági tagja f. é. augusztus hó 28-án hosszas betegség és súlyos szenvedés után jobblétre szenderült. A drága halott hűlt tetemei folyó évi augusztus hó 29-én d. u. 3 órákor a szentegyházban megtartott gyászistentisztelet után a családi sírboltban fognak örök nyugalomra helyeztetni. A béke angyala örökjőn felette! Deszpotszent-Ivánon, 1897. évi augusztus hó 29-én. A vigasztalatlan család.

A város irodai szükséglete. Zombor sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, miszerint a város részére 1898. évre szükséges irodai szerek biztosítása iránt a szóbeli árlejtés folyó évi szeptember hó 14-én délután 3 órákor a városház tanácstermében fog megtartatni. Egyben értesítetnek a vállalkozók, hogy írásbeli ajánlatokat is tehetnek, mely esetben az 50 kros bélyeggel és az 1562 frt-60 kr kiküldési árnak 10%-át kitevő bánatpénzzel ellátott és lepecsételt ajánlatukat a városi tanácsnak személyesen vagy posta útján a kitűzött napon délutáni 3 óráig adják be.

A szabadka-palicsi villamos vasut. A szabadka-palicsi villamos vasutat e hó 4-én adják át a közfoglalomnak.

Harminc év a posta szolgálatában. Simon Róbert glozsáni u. kir. postamester, akit a napokban neveztek ki Pivnicára postamesternek, az idén töltötte be hivataloskodásának harmincadik esztendejét. A derék férfi, akit sorsa idegenből vetett közibénk, oly alaposan elsajátította a magyar nyelvet, hogy a temesvári postakertület egyik legszorgalmasabb s mindenképen legpontosabb hivatalnokává küzdötte föl magát. Ami igazan ritkaság számba mehet, irodáját a hivatalos vizsgálat mindenkor példás rendben találta. Hosszu szolgálatát a postaigazgatóság akként vette megjutalmazni, hogy ugyanoly fizetéssel áthelyezte őt Pivnicára, ahol legalább magyar iskola van s gyermekeit taníttatbatja.

Árlejtés. Zombor sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, miszerint a városi rendőrök és szolgaszemélyzet részére 1898. évre szükséges 2976 frt 90 kr értékben előirányzott ruhaneműk és szerelvények; továbbá az újonnan rendszeresített 21 rendőrré szükséges 2194 frt 50 kr értékben előirányzott ruhaneműk és szerelvények beszerzése céljából a szóbeli árlejtéssel kapcsolatos zárt ajánlati versenytárgyalás folyó évi szeptember hó 14-én délután 3 órákor a városháza kisebb tanácstermében fog megtartatni. Felhivatnak vállalkozók, hogy az 50 kros bélyeggel és bánatpénzzel — az ajánlati összeg 10%-a készpénzben — ellátott és lepecsételt ajánlatukat a városi tanácsnál személyesen vagy posta útján a fent kitűzött napon délutáni 3 óráig adják be. Egyben vállalkozók kötelezetnek, hogy az árlejtési feltételeket, melyek a jelentkezők kívánságára postafordultával megküldetnek, tanukkal előttemezve és kelteve írják alá és ajánlatukhoz csatolják. Az árlejtési feltételek Vukicsevit Péter tanácsnok hivatalos helyiségében a hivatalos órákban megtekinthetők.

Eljegyzés. Polatsek József Bajáról eljegyezte Kohn Ignác leányát, Etelkát Cinkotán.

A kis lottó vége. Az osztálysorsjáték behozatalával a pénzügyminiszter lassankint beszünteti a budai, nagyszabedű és temesvári húzásokat. Legelőször a temesvári lottó szűnik meg, hol ezentul téteket nem is fogadnak el. A miniszter a lottójövedéki tisztviselőket részben az állami jóságok kezeléséhez, részben a sójövédékhez osztja szét.

Igy multak el évek, a midőn egyszerre csak eltűnt az öreg remete. Senki sem tudta, hogy mi történt vele, senki sem tudta, hogy hová lett.

A sírhalomról is eltűntek az illatos virágok és helyüket befutotta a gaz. Nem volt ápoló kertészük.

Történt egyszer, hogy egy forró nyári délutánon a nap heve elől a liget lombosárai alatt kerestek enyhelyet a közeli mezei munkások. Az egyik munkás épen ama kis dombra heveredett pihenni, amely az „erdő szépe“ takarta.

Ásóját maga mellé szúrta a domb oldalába és mélyen hallgatta a fülemile danáját, amely most is oly búsan szólt, mintha csak a kis liget minden bokra együtt zokogott volna vele.

Pihenő után a munkások újra visszatértek munkájukhoz. Amint azonban az ásót az egyik munkás fardt kézzel kihuzta a gyepes földből, legnagyobb csodálkozására kristály forrás fakadt a helyén, melynek ezüst sugarai gyémántként ragyogtak a tündöklő napban.

Es a forrás azóta folyton önti gyémántcseppeit, melyek mosolyogva gördülnek tovább az ég tiszta tükreben, mintha csak a lent porladó ártatlan szív bányájában fakadtak volna.

A nép, az egyszerű nép pedig elnevezte a forrást a „remete könnyének“.

Talán igaza is volt. Hisz a remete könnyei áztatták hosszú időn át a jeltelen sírhalom, a remete könnyei öntözgették ott az elárvult virágokat. Nem egy forrás, de egy tenger is összegyűlhetett volna a bánatos könnyárból...

A nép hosszú időn át kegyeletben tartotta a csergődes kis forrást. Később bucsujáró helylyé avatta és egy kis kápolnát is emeltetett mellette.

A monostori batárból már rég eltűntek a százasos tölgyek, a baramiák büfészket is felforgatták a vármegye legényei, minden csendes, minden néma, csak a kis kápolna áll még karcsu fatornyával és hallgatja az esti szellő suttagását, a „remete könnyének“ zokogását...

Létszám

Már régi terve a csendőrkertület létszámának parancsnokságot tervezett két századallítsák. A lippai és a jövő hónap első a szocialista zava csendőrség felállításuk tették szükség a nyáron két század között a Bácskában. Csoka és Gara dévkerület tisztiszerkesztésével a szepes megyében kezdene a munkát.

Az ide

mivelügyi m. k. szerint 1897. augusztus 1-én meggyenkben az ide (1896 ban termett) 218.322; árpa: 1.367.926, (1896 la

Állategés

gyenkben az állategés a következő volt: Csonopla 1 udv., B.-Martonos 1 udv., Uj-Szivac 5 község 5 udv. Tal Bacs-Földvár 1 udv., Feketehegy 1 udv., Topolya 2 udv., Rükhök 2 udv., összesen 13 udv., Bács-Bodrogh 1 udv., Bajsza, Bikity, Bogyácskány, Kiszács, Krusélya, O-Kanizsa, O-Sziva, Rém, Temerin, Tildy Zsabya, összesen 13 udv.

A dohány

igazgatóság érdekes meennyi érték megvalósult: 3.899.000, operasz 105.000, portorikó 16.833.900 összesen 120.454.150 d. rettak közül a „hő“ 53.727.200 darab, 41.488.500 darab, v. govina 16.801.000, s. j. enjide 8.156.500, s. j. 155.269.600, tavaly 112.283.4

Beiratások

miába. Az orsz. beiratások szeptember gálat pedig 9-én d. kir. szimfivészeti a vántatnak: a) Szinpa esengő hang. c) Kife az intézeti orvos ad férfiakkal, legalább 10 okirattal bizonyítandó képzettségről való minden műveltségű ifjúltan nyelvtan alapos ismerés. Amely jelet jelennek meg, megvalóság és törvényes g) Jó magaviselettel s vagy iskolai bizonyít ismert egyének aláír. Minden újonnan jelet időre vétetik fel, enn vetetik alá. A fölvet próbaidő után a telet elbocsátatik. Ha a felmát, haladást nem tud is elbocsátat. i) A díjat s 5 fit felvételi 1 frt beiratási díjat, 2 részletben, u. m. szelőre fizetni. j) Mind a fölvet, vagy gyanjára kötelezvényt aláírni. B. tósága (Kerepesi-ut 1.

Falb jóslása

következőképp nyilatko első napokban sűrű száraz és szép idő lesz. Szeptember 6-tól fokozódni fognak. 9-ik tartós eső áll be. A székedő hőmérséklet a köztember 11-ike másodikok 16-ig: Felülről száraz, hogy helyenkint már napokban lesz megint nyel. Enyhe időjárás mellett. Az első napokon eső mindenfelé hűslyedés. Szeptember 26-ika első erőben a barmadik, amelyek mindig sűrűbben tarok kíséretében 26-ik lődnek. A hegyek között dőn hűvös lesz. Szepedások fognak, a hőmérséklet hűvös lesz.

Anyagilkos

szövő, mint egyik pesti az édes anyját. Folyton aki olykor-olykor meg napokban is kapott Titm anyyira felbőszítette, hogy szonyra s lelőtte. Az elvettének következmény fordította a gyilkos feje

Létszámemelés a csendőrkörületben.

Már régi terve a belügyminiszternek, hogy a szegedi csendőrkörület létszámát emeli. A kerületi csendőrpáncsnokságot most rendeletileg utasította, hogy a tervezett két szakaszt és a hét órát haladéktalanul felállítsa. A lippai szakasz már működik is, míg az ó-becseit a szocialista zavargások tették szükségessé. A hét új csendőrök felállítását is nagyrészt a szocialista mozgalom tették szükségessé, különösen pedig Elleméren, ahol a nyáron két csendőrt agyonverték, a moholi tanyák közt a Bácskában, Melykuton, Mehadika, Ferencfalva, Csóka és Gara délvidéki községekben. A szegedi csendőrkörület tiszti létszáma kettővel, a legénységé pedig 52 emberrel szaporodik. Az új órsók már a jövő hónapban működni kezdenek.

Az ideai termés vármegyénkben. A földmívelésügyi m. kir. miniszternek beszolgáltatott adatok szerint 1897. augusztus hó 1-én következő volt vármegyénkben az ideai termés eredménye: Buza: 2.208.533. (1896-ban termelt: 2.696.048); rozs: 87.897. (1896-ban 218.322); árpa: 287.782. (1896-ban: 400.403); zab: 1.367.926. (1896-ban: 1.501.666) métermázsá.

Allatgyógyászati kimutatás. Vármegyénkben az állatgyógyászati állása augusztus hó 25-én a következő volt: Léptény: Bács-Martonos 1 leg., Csonopla 1 udv., összesen 2 község 2 udv. Vesztesség: B.-Martonos 1 udv., Német-Palánka 1 udv., Uj-Palánka 1 udv., Uj-Szivac 1 udv., Uj-Verbász 1 udv., összesen 5 község 5 udv. Takonykór: Ada 1 udv., Bajsa 1 udv., Bács-Földvár 1 udv., Bács-Topolya 1 udv., Bezdán 1 udv., Feketehegy 1 udv., Kucura 1 udv., Temerin 2 udv., Topolya 2 udv., Zenta 1 udv., összesen 10 község 13 udv. Rühkór: Kulpin 1 udv., Sertésorhanc: Bezdán 2 udv., összesen 1 község 2 udv. Sertésvész: Bács, Bács-Almás, Bács-Földvár, Bács-Martonos, Bács-Ujfalu, Bajsa, Bikity, Bogyán, Cserevka, Glozsán, Goszpodince, Kiszacs, Krusevlya, Kunbaja, Mosorin, O-Becse, O-Futtak, O-Kanizsa, O-Szivac, O-Szapár, Paraga, Petrovszellő, Rém, Temerin, Tiltel, Uj-Futtak, Uj-Verbász, Veprovác, Zsahlya, összesen 33 község.

A dohány statisztikája. A dohányjövődéki igazgatóság érdekes számokat tesz közzé arról, hogy mennyi érték megy füstbe Magyarországon. E szerint a regalitás szivarból folyó éven elfogyott 1.244.300 darab, trabukó 3.899.000, britanika 6.511.000, új kiállítási operasz 105.000, guba-portorikó (5 kros) 21.342.000, portorikó 16.833.900, virginia 5.667.450. Elfogyott összesen 120.454.150 darab. Tavaly 124.422.750. A cigaretták közül a „hölgy“ cigarettából fogyott el legtöbb, 53.727.200 darab. Utána a magyar cigaretták következtek 41.488.500 darab, virginia cigaretták 27.574.300, hercegovina 16.801.000, dráma 16.758.600, szultán 9.862.150, jenidge 8.156.500, sport 7.182.550. Elfogyott összesen 155.269.600, tavaly 164.351.050 darab. Különleges szivar és cigaretták 11.283.414 darab fogyott el.

Beiratások a színművészeti akadémiába. Az orsz. m. kir. színművészeti akadémián a beiratások szeptember hó 6., 7., 8-án, a felvételi vizsgálat pedig 9-én d. u. 3 órakor tartatik. Az orsz. m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkívánatnak: a) Színpadias, csinos alak. b) Tiszta kiejtésű esengő hang. c) Kifejlett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. d) Anyai műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, amennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi megegyezés. Amely jelentkezővel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán valóságos és törvényes családi nevén irathatja be magát. g) Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatlanul igazolandó. h) Minden újonnan jelentkező az első osztályba csak próba-időre vétetik fel, ennek leteltével újabb vizsgálatnak vettetik alá. A felvétel tehát nem végleges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen, vagy hanyag növendék elbocsáttatik. Ila a felvett növendék tehetséget, szorgalmat, haladást nem tanusít, bármely évben, időközben is elbocsátható. i) A belépő új növendék 1 fnt beiratási díjat s 5 fnt felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 1 fnt beiratási díjat, azonkívül 30 fnt tandíjt tartozik 2 részletben, u. m. szeptember 15-én és február 1-én előre fizetni. j) Minden fölvetett növendék tartozik szülőivel, vagy gyámjával együtt az elejük terjesztendő költözvényét alanni. Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Kerepesi-ut 1. sz. III. em.) készséggel ad.

Falb jóslásai. Falb a szeptemberi időjárásról a következőképp nyilatkozik: Szeptember 1-től 5-ig: Az első napokban sűrű lecsapodások, azután rövid időre száraz és szép idő lesz. A hőmérséklet aránylag alacsony lesz. Szeptember 6-tól 11-ig: A lecsapodások feltűnően fokozódni fognak. 9-ike körül valószínűleg általános és tartós eső áll be. A szél valószínű. A kezdetben emelkedő hőmérséklet a középmezőken alul süllyed. Szeptember 11-ike második fokú kritikus nap. Szeptember 12-től 16-ig: Feltűnő szárazra és hidegre válik az idő, úgy, hogy helyenkint már dér is képződik. Csak az utolsó napokban lesz megint melegebb. Szeptember 17-től 22-ig: Enyhe időjárás mellett mindefelől esőre válik az idő. Az első napokon esős zivatarok lesznek, a mi által mindenfelől hűstlyedés áll be. Szeptember 23-tól 27-ig: Szeptember 26-ika elsőrendű kritikus nap, ez évben erőben a harmadik, amelynek közeledtével a lecsapodások mindig sűrűbben állanak be, amelyek aztán zivatarok kíséretében 26 vagy 27-én országos esővé fejlődnek. A hegyek között havazni fog. Az időjárás általánosan hűvös lesz. Szeptember 28-tól 30-ig: A lecsapodások fogynak, a hőmérséklet emelkedik. Az időjárás enyhébb lesz.

Anyagyilkos fu. Titmann János, apatini műszövő, mint egyik pesti lap írja, sehogy sem szívelhette az édes anyját. Folyton ütötte verte a jó öreg asszonyt, aki olykor-olykor megdorgálta a könnyelműségéért. A napokban is kapott Titmann egy kis dorgatoriumot, ami annyira felbőszítette, hogy revolvert fogott az öreg asszonyra s lelötte. Az elvetemült fu — amikor szörnyű tettének következményei eszébe jutottak, maga ellen fordította a gyilkos fegyvert s melbe lötte magát.

Kardos asszony. Holzer Ferenc apatini lakos folytonos civakodásban élt a feleségével, a ki néhanapján alaposan helybenhagyta. A múlt szombaton is kitört a háborúság a házafelek között s eleinte csak ütlegekkel traktálták egymást, a míg az asszony egyszer csak felkapott egy éles kést s azzal felhasította a férjének a hasát. Holzer a halállal vívódik, az asszonyt meg elfogták a csendőrök.

Közönség köréből.)

Tekintetes szerkesztő ur!

Tisztelettel kérem sziveskedjék az alábbi közleményt becses lapja „közönség köréből“ című rovatába közzétenni.

A „Magyarország“ folyó hó 27-én megjelent számában és később a „Zombori Hírlap“-ban „Egy bácskai jegyző“ cím alatt Seprák Pál és Sztupovszki Pál aláírta közlemény jelent meg. Mivel én is glozsáni lakos vagyok, tehát nagyon jól ismerem egy a jegyzőt, mint az alulírottakat, indítva érzem magam, mint szerb pap egészen pártatlanul, ennek az ügynek valódi tényállásáról a nagyérdemű közönséget alaposan és igazságosan értesíteni. Én csak az ellenségeskedés okairól fogok szólni, a felsorolt vádpontokról talán a jegyző maga. Kezddik elől. Glozsán községnek tulajdonos lakosa tót, aztán kevés szerb és egy pár zsidó és a hogy hallom (mert én ide csak két év előtt jöttem) a község nagyon csendes volt előbb. Mondják, hogy a nép úgy élt tanítóival, papjával és jegyzőjével, mint testvér testvérel. Pap, jegyző, tanító, haragzó és többi parasztek mind együtt voltak, különösen pedig együtt a disznótorokon és lakodalmokban s ott akkor folyt a testvérieskedés. És a községi élet szépen folyt akkor, de tempora mutantur, jön más, fiatal, intelligens jegyző, a ki tekintélyt megörzendő, elődjének ez életmódját nem követte minden, de különösen ebben a testvérieskedésben és „bruderózas“-ban nem.

Papjuk és tanítójuk tovább is folytatják a régi „jó“ szokást, mivel nekik muszáj — a parasztek befolyása alatt lévén — s itt kezdtek nem érteni egymást, a jegyző és paraszttal; a jegyző nem akart tőlük szemtelenségeket hallgatni, (mert disznótorokon van elég bor és szabadság), nem akart velük egy pobárból inni, nem akart velük csokolódnai — persze akkor ellenségük lett. Akkor tehát kezdődött már a vizsálykodás, csak hogy nem ütött ki. Később jött az óvoda felállítása, a mit a parasztek sehoggy sem akartak; jött a képviselőválasztás s utóljára, a mi a legfontosabb, a községi bíró választása s mert a bírói jelölésből ki volt dobva a „legokosabb“ emberik, „réma“ és „disze“ a községünknek, — mert töle majduem mindnyájan félnek, — akkor az ellenségeskedés tetőpontjára jutott és pedig annyira, hogy a felek már a törvényszéki palotát is ismerik.

A mi az ott felsorolt vádpontokat illeti, annyit tudok, hogy épen e hó 28-án megtartott ebben az ügyben, a panaszosok által a főispán urtól kért főszolgabírói vizsgálat — a mit maga a jegyző is kért — s melynek eredménye az volt, hogy a jegyző iratokkal, nyugtákkal és hiteles tanukkal fényesen és tisztán bebiztosította, hogy mind vádpontjaik, mind állításai csupán merő hazugság és arra céloznak, hogy a jegyzőt felsőbb hatósága előtt bepiszkolják, a miről magam is meggyőződtem.

A mi a jegyzőt illeti annyit mondhatok, hogy ilyen kevés van Magyarországon, sőt bátran mondhatom tiz sincs — akár privát életben, de pláne hivatalában (hisz vármegyénk jól ismeri), olyan ember, hogy én mint szerb pap — a ki a község jólétét szintén szívemen viselem — bátran állíthatom, hogy az ilyen jegyzők vezette községek szerencsések; mert neki fő a hivatal és rend a községben és az iteni, a panaszosok által félrevezetett, tót parasztnak épen a rend nem tetszik.

Se a jegyzőt védve, se a panaszosokat vádolva, hanem csak a valódi tényállást ecsetelve maradtam Glozsánban, 1897. év augusztus hó 30-án.

tisztelettel
Radivojesev Jován,
szerb lelkész.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsés lapja f. hó 3-iki számába irt cikkem megjelenésével, melyet egész terjedelmében még ma is fentartok, azt hittem, hogy ez ügynek hírlapi szellőztetése, annak teljes befejezéséig véglegzetett, de ugylátszik, hogy Seprák és Sztupovszki csekélynek tartva Bácsmegeye területét hőkődésük ismertetésére, jónak látták azt a „Magyarország“ című lapban és ujólag a „Zombori Hírlap“ című lap legutóbbi számába is kitenni és országos ügyggyé tenni, hogy Seprákra mint bíróra, „szerencsétlenség“ volt megválasztásom, az bizonyos, mert bár megválasztásom előtt 4 évig bíraskodott, velem alig egy fél évig volt együtt, mennie kellett! És ez az ami fáj! Azóta már négy bírói állás töltött be, melyek mindegyikénél teljes erejével és aranyak csillogtatásával erőlködött abba bele jutni, de nem birt; az utolsó bírói választásnál pedig egy kérvényt is iratott, azt pappal (Adminisztrator), tanítóval és házról-házra járva könyörögni, még vagy hatvan itteni lakóssal aláírva nyújtotta be, de még az sem használt, bíró nem lett! S mivel jól tudja, hogy csak egy az akadály, hát fájalmában neki megy, s ha másképp nem lehet, hát hírlapi uton hurcolja meg, neki az is elégtétel! Hogy Sztupovszki Pál kicsoda, azt mi és Ferih tudjuk legjobban és ez részünkre elégedő.

A cikkben felsorolt vadakra majdan a kir. törvényszék ítélete adja meg a választ, azok fejtegetése és miben állásáról ez alkalommal szólni nem akarok.

A mi pedig a „csekélysegek“ illeti, melyek „legendók“ lesznek arra, hogy megszabadítsák Bács-Bodrogh vármegyét egyik virágzó községét egy „Bácskai jegyzőtől“ abból a fajtából, a milyen még a régi világban nagyon sok akadt, de a minők most már kiveszendőben vannak, álljunk meg egy percre, tekintünk vissza a multba, Seprák uram idejére és folytatolag.

Alulírott 1889. évi április hó 1-én foglaltam el jelenlegi állásomat, mindjárt működésem elején annyit rendezni valót vettem észre, hogy beláttam, hogy itt erős kézre és kitarásra van szükség, mert darázsfelek az, a melybe nyulnom kell; megütöttem mindenekelőtt azon, hogy a község háza tanácstermében Pavlinyi Tóth

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Vilmos arcképe, a király öfelsége arcképe előtt a be-menetit ajtó felett függ, természetes, első dolgom volt ezt eltüntetni.

Seprák bíró uram szokása szerint, napról-napra pálinkáztak a tanácsteremben, s ha a szolgák stb. választása volt, a szegény pirók, kik szolgálatukkal alig ke-resték meg az élet fentartásához szükséges kenyeret, a Seprák által összehívott képviselők részére kenyeret, pálinkát és más szeszes italt kellett nekik a község háza tanácstermébe összehordani, hogy abból Seprák uram és társai jóllakhassanak. Beszűnttettem ezt is!

Az iskolákban tartott évről-évről vizsgákra minden évben eljárók, de azon még egy magyar szót nem hallottam, s mivel jól tudják, hogy annak érvényesítése és egy állami iskola felállításáért fáradozom, szintén haragszanak.

Az 1896. évben egy községi óvoda állítottott fel, a melynek létesítésében, csekélységemnek is van némi része és a melyben tisztán magyarul tanítanak, itt a baj második és alaposabb fele! Mióta az óvoda fenn áll, azóta van a tulajdonképeni hajsza ellenem, hisz ha olyan tót tudnék lenni, mint a milyen magyar vagyok, senki-nek se volna jobb dolga mint nekem, ha eljárnék a lakodalmakra és disznótorokra, mint a „régii fajtából“ valók és velük együtt pityizálnék és danolnám a „Hej Szlováci“ és „Nyitra moja Nyitricát“, minden rendben volna, de mivel ezt nem teszem, velük össze nem járok, és rendet tartok, őket ellenőrzöm, hát bizony nem csoda, hogy Seprák uram rugdalózik, mert hisz neki még mindig „savanyu a szülő“, éppen az az én bajom, hogy nem a „régii“, hanem nagyon is az „új fajtából“ valók vagyok.

Hogy „virágzó község“, az nem Seprák és Sztupovszki érdeme, mert hisz éppen ok azok, a kik mindazt, ami a község jóléte és emelésére célszerű és üdvös volna, ellenőrzik és mindent elkövetnek, hogy annak keresztül-vitelét megakadályozzák.

Megjegyzem, hogy 1889. óta nem mult el év, hogy a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urtól dicséretet és az utadó életbeléptetése óta a vármegye nagyságos alispánjától jutalmat ne kaptam volna; irodám nyitva áll, bármely percben jöhet bárki, hogy az itt fennálló rend és pontosságrol meggyőződést szerezzen.

Hogy az egész nem egyéb boszu művészt, kitűnik leginkább abból, hogy nem a tényeknek megfelelően 1890-től 1895-ig, hanem most Seprák uram csufos bukása után 1897-ben keresik az igazságot, természetesen általa beugratva.

És ezzel az ügy teljes véglegzéseig minden további hírlapi cikkeztést befejezve és tekintetes szerkesztő urnak a közlésért köszönetet mondva, maradtam
Glozsán, 1897. augusztus hó 30-án.

Tisztelettel
Kekezovich Mátvás,
községi jegyző.

NYILTTÉR. *) Nyilatkozat.

Mint hogy köztém és Grün Mátvás joghallgató között felmerült ügy az igazságnak meg nem felelő, sőt papi állással semmiképp össze nem egyeztethető magyarázatot nyert: szükségesnek tartom a nyilvánosság előtt az igazsághoz híven kijelenteni, hogy azon urak, kik ez ügyben megbízottaimként szerepeltek, semminemű oly megbízást nem kaptak, melynek alapján az ügy az ugynevezett lovagias térre lett volna átvihető. Minek csak lehetőségére ellen is papi jellegem határozottan tiltakozik.

Gákova, 1897. augusztus 31.

Rockenstein Nándor,
plébános.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Földbirtok eladás.

Baranyában, Német-Boly és Versend határában 127 kat. hold birtok, urilak és gazdasági épületekkel **ELADÓ.** Felvilágosítást ad Hosszu József Budapest, I., Roham-utca 5., ugyszintén N.-Boly község jegyzője.

5332. szám.
1897.

Pályázati hirdetmény.

O-Kanizsa községben megtűresedett adóügyi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

- Ezen állással egybekötött javadalmazás:
1. Évi 820 forint készpénz.
 2. 200 fnt lakber.
 3. Magánmunkálathoz szabályrendeletileg megállapított munkadíjak.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74., illetve az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt minősítéstket és eddigi alkalmatosságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **1897. évi szeptember hó 25-ig** bezárólag nyújtsák be, mert később beérkezettek figyelembe nem vétetnek.
Zentán, 1897. évi augusztus hó 28-án.

Dr. Mikosevits Kanut s. k.
főszolgabíró.

2—2

Kiadó lakások.

Zomborban, Jókai-téren, az Elefánt-szálloda átellenében fekvő Falcione Lőrinc-féle ház I-ső emeletén **2 szép lakás kiadó.**

Továbbá az Anna-utcában fekvő lakház **szabad kézből eladó.**

Bővebb értesítés nyerhető

Engel és Goldstein
üzletében.

4-3

7594. sz.

kig. 1897.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye újvidéki járásához tartozó Temerin községben elhalalozás folytán megüresedett rendőrzetűi állásra pályázatot hirdetek.

A rendőrzetűi állás javadalmazása évi 300 frt és 102 frt lótartható általános havi előleges részletekben.

A megválasztott egyenruházatát sajátjából tartozik beszerezni, a felszerelést azonban, a lóra is, a község adja.

Magyar, német és szerb nyelv tudása megkívánatik, kiszolgált csendőrök, katonák és honvéd alisztek előnyben részesülnek.

Szabályszerűen felszerelt kérvények hozzám **1897. évi szeptember hó 15-ig** betérjesztendők, később benyújtott pályázatok figyelembe vételni nem fognak. Újvidék, 1897. évi augusztus hó 26-án.

Főszolgabíró szabadságon:

Mezey Imre,
szolgabíró.

3-1

34694. sz.

alisp. 1897.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bízott vármegyében Topolya és Bács-Martonos székhelyvel rendszeresített és havi 16 frtos részletekben kiszolgáltatandó évi 192 frt fizetéssel javadalmazott két másodosztályú utkaparó állásra az 1890. évi I. t. c. 20. §-a alapján ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, miszerint illetőségüket, erkölcsi magaviseletüket igazoló községi, és testi épségüket igazoló orvosi bizonyítvánnyal, nemkülönben védőkötelezettségük teljesítését igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezűleg írt kérvényüket hozzám **folyo évi szeptember hó 30-ig** annál inkább nyújtják be, mert a később beérkezettek figyelembe vételni nem fognak. Pályázatnál az 1873. évi II. törvényekkel értelmében igazolványos alisztek előnyben részesítettek. Kelt Zomborban, 1897. évi augusztus hó 26-án.

Karácson,
alispán.

3-1

Eladó rőfösüzlet.

Prigl.-Szent-Ivánon (Bács-Bodrogh megye) egy igen jó forgalmu

rőföskereskedés

elköltözés miatt átadandó. Átvenni szándékozók forduljanak **Becker Antalhoz** Prigl.-Szt.-Ivánon. — Keresztény előnyben részesül. 2-1

1196. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Hódságh község elüljárósága az újonnan szervezett községi kertész állást betöltetni óhajtván, pályázók ezennel felhívattak, hogy kérvényeiket **folyo évi szeptember hó 15-éig** a községi elüljáróságnál nyújtsák be.

A községi kertész javadalmazása: 80 frt készpénz, szabad lakás, 200 m² föld haszonélvezete és az eladott termésményének egy negyedrésze.

Hódsághon, 1897. évi augusztus hó 31-én.

2-1

Az elüljáróság.

KIADÓ LAKHÁZ.

Zomborban, Bánát külváros, Juhász-utca 151. szám alatt fekvő lakház, mely áll két utcai és 4 udvari szobából, továbbá istálló, két pince és felszerelt folyó évi november hó 1-től kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad

Hajóseviits András,
készműves.

Falcione Gusztáv ur házában.

3-2

Az előkelő világ arczépitője a

Királynő arczéme,

mely hatásánál fogva föllül minden eddig ismert arczépitő szereket.

Ártalmas alkatrészekből ment, nem tartalmaz zsíros anyagot, a bőr által teljesen felszívatik. Rövid használat után eltávolít az arcról minden börtisztítást, u. m.: szeplőt, májfoltot, pörpörést, mitesszert stb., a bőrt fénytelen simává és hófehérre teszi, nappali használata megújja az arcbort a szél és hideg káros hatásától. Igen alkalmas színházak és estélyekre, mivel a hölgyor általa jobban tapad és az arcon állandóan megmarad.

EGY TEGELY 70 KR.

Királynő crème szappan,

melynek alkatrészei a Királynő arczéme-el szoros összefüggésben vannak, a bőrnek simaságot, üdéséget kölcsönöz. Kiváló jó illatánál fogva legelső töltete szappan. **Egy darab 50 kr.**

„Mivel hasonló névvel teljesen értéktelen és ártalmas utánozások vannak, minden tégely védjeggyel van lezárva.” Egyedül kapható:

TEMESVÁRY JÓZSEF
Angyal-gyógyszertárban ZOMBORBAN.
52-38 Postai megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Polgári borkimérés megnyitása.

Alulírott tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, miszerint **Zomborban, Flórián-utca, Huck-féle házban** levő polgári borkimérést átvettem és azt **f. évi szeptember hó 5-én d. u. 4 óraker,** a helybeli tambura-zenekar közreműködése mellett megnyitom. Jó ételek és kitérő italokról gondoskodva leszek.

A n. é. közönség számos látogatásáért esd tisztelettel

BOCSA MÁTYÁS,
bormérés.

Naponta friss csapolású sör.

KEIT-LAKK (Glasur)

Legkiválóbb mázoló-szer pulva, padló száma. I. nagy palack ára 1 frt 35 kr., II. kis palack ára 85 kr.

Viasz-kendő legújabb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló száma. Egy palack ára 60 kr.

Arany-fénymáz képhozók s. b. bearnyozására. Egy kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz legújabb szer mosdószalagok, ajtók, ablakkereszkék s. b. újonnan befestésére. I. kis doboz 45 kr., I. nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

3800. sz.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

A bajai járáshoz tartozó Bikity, Borsód, Csávoly és Felső-Szent-Iván községek részére Bikity székhelyvel rendszeresített körállatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Ezen körállatorvosi állás javadalmazása előleges havi részletekben fizetendő 600 frt készpénz, ezenkívül a községek hivatalos bejárása alkalmával díjmentesen kiszolgáltatandó fuvar és az állatok gyógykezeléséért az 1888. évi VII. t. c. 130. §-a alapján szerződésileg biztosítandó díjazás.

A megválasztott állatorvos állását azonnal elfoglalni tartozik.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi szeptember hó 25-ig** nyújtsák be.

A választási határidő később fog kitűzteni. Baján, 1897. augusztus 7.

Főszolgabíró szabadságon:

Szutrély Lipót,
szolgabíró.

2-1

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvművelő

7729. sz.

kig. 1897.

Pályázat.

O-Becse községében megüresedett egy községi kézbesítői állásra, melynek évi javadalmazása 300 frt, pályázatot nyitok.

Ezen állást elnyerni óhajtók, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyo évi szeptember hó 25. napjáig,** beadni ne készenek.

Kelt O-Becsen, 1897. augusztus 25.

Dr. Balaton,
főszolgabíró.

ELADÓ

Rác Györgynek a kulai határban fekvő bokréta birtokán 10 tavalyi és idej kitérő vérű

méncsikó

100— egész 250 frtnyi árban.

Azonfelül még egy 5 éves, nyereg alá bentartott paripa, és egy pár arabs félvér kanca jukker kocsiút jutányos áron kapható.

Megtekinthetők naponta a lovaszúal. 3-2

2420. sz. 1897.

Eladási hirdetmény.

Alulírt hivatal részéről közhírré tétetik, hogy a palánkai m. kir. erdőgazdagsághoz tartozó bukini Marica nevű keményerdő 11-ik részletén 42 37 holdca és IV-ik részletén 47-20 holdon álló fatömeg tuskóirtás kötelezettsége és a szerződési időtartam alatt a legelőt szabad használata mellett, felsőbb jóváhagyás fentartásával **f. évi szeptember hó 20-án d. e. 9 óraker** a palánkai m. kir. erdőgazdagság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igényelők eladtni fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint az egyes erdőrezek részletes becselése, illetőleg a kikiáltási árak az alulírt hivatalnál és a palánkai m. kir. erdőgazdagságnál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők. Apatiban, 1897. évi augusztus hóban.

M. kir. erdőhivatal.

1632. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

O-Szivacon községének leköszönés folytán megüresedett községi lovasrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Évi javadalmazás 360 frt készpénzfizetés, utólagos havi részletekben.

Kellőképen felszerelt kérvények **folyo évi szeptember hó 4-ig** alulírott községi elüljáróságnál nyújthatók be.

Kelt O-Szivacon, 1897. augusztus 26-án.

Zsupánszky Lubomir, jegyző 2-2
Abadzsin Milos, bíró.

5436. szám.

1897.

Pályázati hirdetmény.

O-Kanizsa községében megüresedett közigazgatási jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állással egybekötött javadalmazás.

1. Évi 820 forint készpénz.

2. 200 frt lakbér.

3. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított munkadíjak.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74. §-a, illetve az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előírt minősítést és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi szeptember hó 25-éig** bezárólag nyújtsák be, mert később beérkezettek figyelembe nem vétetnek. Zentán, 1897. évi augusztus hó 28-án.

Dr. Mikoseviits Kanut s. k.
főszolgabíró.

2-2

JÓFIZETÉS
Egész évre . . . 6 ft
Fél évre . . . 3 ft
Negyed évre . . . 1 ft

A lap szellemi
illető küldemén
szerkesztőnek, ar
a lap tulajdonosa
dendők

Egyes szám ár

A vidék

Általánosán a színészet ügye szor van. Ugy vagyunk kapunk valamire segítség igényeinek megadhatna. A legtöbb társulat részben ezerményeknek. De a vidékenél a főszínyolása s a színészek sok baj és színészet szervezeten mindenki s ez a terület arra, hogy reálügyére s hogy segéminiszter ezentul vetlen felügyeletet fölött.

A terjedelmes tárgyak kiadott. A vidéki magjavaslat szerint azege a felügyelő hatáskörét külön a színigazgatói előéletű magyar anyagi és szellemi zésére. Az engedélyidőre a színész-egytetésével adja a be működési engedély lement benyújtott kinyitványt, színészek kell beadni. Kell a kérvényező megfelelő erővel rendelkezni képzettséggel bír, és végül a nyugtásáról. Nagyobb társulásoknál ezer for első sorban a tagok zésére fordítható.

Az engedelményes meghal, cső eljárás indul meg. elmulasztja. A visszahagyásával a színés A színigazgató rendes könyvet tart mint a szellemi ve miniszterium közeg országos magyar csanak felügyelet Szinigazgató az en társulat szervezésé latba csak oly színészesegyesületnek jaira nézve kötelez vizsgálatot letették Szinigazgató föntartani, két hón tarthat. Szerződés színészesegyesület á használható. Tartoz díjrészleteket tagja pénztárba befizetni.

A színügyi bizszoikkal a belügy bizottság bizonyos ciót is kifogásolhat. Az állami segéto kapnak, lehet a helyhez kötött. A meg, időleges segit adható olyan társul jutott válságba. Az országos s szerint tagjai csak mű-irodalommal fog. Az egyesület által kinevezett elnököl álló igazgató-